

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 2026
(OR. en)

11098/26

ELARG 142

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 334 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Χρηματοδοτική δέσμη για τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με το Μαυροβούνιο

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 334 final.

συνημμ.: COM(2026) 334 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.6.2026
COM(2026) 334 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Χρηματοδοτική δέσμη για τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης με το Μαυροβούνιο

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην ανακοίνωση του 2025 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ¹ αναφέρθηκε ότι, υπό την προϋπόθεση ότι το Μαυροβούνιο θα διατηρήσει τον ρυθμό προόδου όσον αφορά τις προετοιμασίες για την προσχώρηση στην ΕΕ, η Επιτροπή θα υποβάλει, σύμφωνα με την καθιερωμένη πρακτική, σχέδιο χρηματοδοτικής δέσμης. Έκτοτε, η ΕΕ και το Μαυροβούνιο έχουν κλείσει προσωρινά εννέα επιπρόσθετα κεφάλαια, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός των κεφαλαίων που έχουν κλείσει προσωρινά να ανέρχεται σε 16, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες για το κλείσιμο των υπόλοιπων κεφαλαίων.

Λαμβάνοντας υπόψη τη συνολική πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής από το Μαυροβούνιο στις διαπραγματεύσεις προσχώρησης, η παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζει τα κύρια στοιχεία μιας χρηματοδοτικής δέσμης για το Μαυροβούνιο, ώστε να μπορέσει το Συμβούλιο να συζητήσει τα θέματα αυτά παράλληλα με τις εργασίες για τα υπόλοιπα κεφάλαια. Υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις, μια πιθανή προσχώρηση θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί κάποια στιγμή μετά την έναρξη του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (στο εξής: ΠΔΠ) 2028-2034. Ως εκ τούτου, η παρούσα χρηματοδοτική δέσμη βασίζεται στην πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο², λαμβάνοντας υπόψη τον προτεινόμενο σχεδιασμό των μελλοντικών εσωτερικών πολιτικών της Ένωσης, καθώς και τη νέα δέσμη μέτρων για τους ιδίους πόρους³. Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα υποβάλει στη συνέχεια στο Συμβούλιο σχέδιο κοινής θέσης για διαπραγματεύσεις σχετικά με τις οικονομικές και δημοσιονομικές διατάξεις (κεφάλαιο 33).

Η παρούσα ανακοίνωση βασίζεται στις αρχές των χρηματοδοτικών δεσμών για τους προηγούμενους γύρους διεύρυνσης, με κατάλληλες προσαρμογές ώστε να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση του Μαυροβουνίου στο πλαίσιο της πρότασης για το ΠΔΠ 2028-2034, και παρουσιάζει οφέλη τόσο για τα νέα όσο και για τα υφιστάμενα κράτη μέλη. Για το Μαυροβούνιο, διασφαλίζει τη συνέχεια, μειώνει τη διοικητική επιβάρυνση και αποτρέπει τα κενά εφαρμογής σε μια κρίσιμη στιγμή αμέσως μετά την προσχώρηση. Για τα υφιστάμενα κράτη μέλη, παρέχει σαφήνεια σχετικά με το κόστος της προσχώρησης του Μαυροβουνίου.

2 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΔΕΣΜΗΣ

Σύμφωνα με την πρακτική προηγούμενων γύρων διεύρυνσης, η χρηματοδοτική δέσμη καλύπτει, αφενός, το προκαταναμεμημένο εθνικό χρηματοδοτικό κονδύλιο για το Μαυροβούνιο και, αφετέρου, την αύξηση των ανώτατων ορίων των τομέων του ΠΔΠ χωρίς προκαταναμεμημένα χρηματοδοτικά κονδύλια. Όπως και στις προηγούμενες διευρύνσεις, η χρηματοδοτική δέσμη διασφαλίζει πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις από την ημερομηνία προσχώρησης, δηλαδή το νέο κράτος μέλος καταβάλλει πλήρεις συνεισφορές στον προϋπολογισμό της ΕΕ και έχει πρόσβαση σε όλα τα προγράμματα και τα κονδύλια του προϋπολογισμού της ΕΕ από την ημερομηνία προσχώρησης.

Όσον αφορά τα προκαταναμεμημένα κονδύλια στον τομέα 1 («Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, γεωργία, ύπαιθρος και θάλασσα, ευημερία και ασφάλεια των εσωτερικών πολιτικών»), η υλοποίηση θα πραγματοποιηθεί βάσει σχεδίου εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης για κάθε κράτος μέλος (στο εξής: σχέδιο ΕΠΕΣ), το οποίο βασίζεται σε

¹ COM(2025) 690 final.

² Επιτροπή, «Πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2028 έως 2034» [COM(2025) 572 final].

³ COM(2025) 574 final.

στόχους υπό την έννοια της σύνδεσης των εκταμιεύσεων με την επίτευξη προκαθορισμένων οροσήμεων και στόχων. Για να προετοιμαστούν επαρκώς οι υποψήφιες χώρες για τη διαχείριση των εσωτερικών κονδυλίων, οι χώρες αυτές θα υποβάλουν επίσης σχέδια στο πλαίσιο του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» (στο εξής: σχέδιο «Παγκόσμια Ευρώπη») στο πλαίσιο του εξωτερικού τομέα (τομέας 3 — «Παγκόσμια Ευρώπη»), τα οποία βασίζονται επίσης σε στόχους κατά την ίδια έννοια με τον τομέα 1⁴. Κατά συνέπεια, αυτή η χρηματοδοτική δέσμη διαρθρώνεται κυρίως με βάση το εν λόγω σχέδιο, διασφαλίζοντας τη συνεχή εφαρμογή της στήριξης από τα προενταξιακά έως τα εσωτερικά κονδύλια, με βάση τη μεθοδολογία που περιγράφεται στη συνέχεια.

Για τον υπολογισμό των ποσών που αυξάνουν τη χρηματοδοτική ικανότητα τομέων και προγραμμάτων χωρίς ειδική κατανομή χώρας για την προσχωρούσα χώρα (υπόλοιπος τομέας 1 εκτός του σχεδίου ΕΠΕΣ, τομέας 2, τομέας 3), εφαρμόζεται κλειδα που βασίζεται κατά 50 % στον πληθυσμό και κατά 50 % στο ΑΕΠ σε σχέση με τη διευρυμένη ΕΕ. Πρόκειται για την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που χρησιμοποιήθηκε για την πέμπτη διεύρυνση το 2004 και σε όλους τους διαδοχικούς γύρους διεύρυνσης.

Η προτεινόμενη προσέγγιση θα διασφαλίσει την προβλεψιμότητα και θα ελαχιστοποιήσει τυχόν διαταραχές στην εφαρμογή μετά την προσχώρηση, χωρίς να διακυβεύει το επίσημο καθεστώς του Μαυροβουνίου ως νέου κράτους μέλους. Καλύπτει την αβεβαιότητα που σχετίζεται με την έναρξη ισχύος της συνθήκης προσχώρησης και μειώνει το κόστος για τα υφιστάμενα κράτη μέλη με την επαναχρησιμοποίηση διαθέσιμων πόρων για το σχέδιο «Παγκόσμια Ευρώπη» του Μαυροβουνίου στο πλαίσιο του τομέα 3. Τα προτεινόμενα αριθμητικά στοιχεία βασίζονται στην πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, το οποίο βρίσκεται υπό διαπραγμάτευση με το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο⁵. Τυχόν αλλαγές κατά τη διάρκεια της πρότασης για το ΠΔΠ ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στα αποτελέσματα της χρηματοδότησης και στην προσέγγιση που περιγράφονται εδώ.

Τα αριθμητικά στοιχεία που παρέχονται στην παρούσα ανακοίνωση εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές.

2.1 ΤΟΜΕΑΣ 1: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΑΦΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ, ΓΕΩΡΓΙΑ, ΥΠΑΙΘΡΟΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Κάθε κράτος μέλος θα υποβάλει ένα σχέδιο ΕΠΕΣ, το οποίο θα καλύπτει διάφορους τομείς πολιτικής, όπως η κοινή γεωργική πολιτική (στο εξής: ΚΓΠ), η πολιτική συνοχής, οι εσωτερικές υποθέσεις και η κοινή αλιευτική πολιτική. Το σχέδιο ΕΠΕΣ του Μαυροβουνίου θα περιλαμβάνει μία μη κατανομημένη συνιστώσα, η οποία θα αποτελεί το μεγαλύτερο κονδύλιο, με σκοπό την υλοποίηση οικονομικών, κοινωνικών και εδαφικών στόχων, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της αλιείας και των αγροτικών κοινοτήτων, από την οποία ποσό ύψους 17,8 εκατ. EUR θα δεσμευτεί αποκλειστικά για την κοινή αλιευτική πολιτική. Επίσης, το σχέδιο ΕΠΕΣ θα περιλαμβάνει δύο δεσμευμένες συνιστώσες —τους πόρους της ΚΓΠ και του τομέα των εσωτερικών υποθέσεων (μετανάστευση, διαχείριση των συνόρων και εσωτερική ασφάλεια).

Το σχέδιο «Παγκόσμια Ευρώπη» του Μαυροβουνίου θα καταρτιστεί λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων του κανονισμού για τα σχέδια ΕΠΕΣ. Θα συμμορφώνεται με τους ισχύοντες

⁴ COM(2025) 551 final.

⁵ Η πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό για τη θέσπιση του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» [COM(2025) 551 final] προβλέπει 200 309 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές για τον μηχανισμό, εκ των οποίων 43 174 000 000 EUR για τον πυλώνα «Ευρώπη».

στόχους δαπανών βάσει του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη». Κατά τη στιγμή της προσχώρησης, το σχέδιο του Μαυροβουνίου που έχει υποβληθεί βάσει του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» θα αποτελέσει το μέρος του σχεδίου ΕΠΕΣ στο πλαίσιο της μη κατανεμημένης συνιστώσας, ώστε να αποφευχθούν τυχόν κενά εφαρμογής σε μια κρίσιμη συγκυρία της προσχώρησής του, ενώ θα απαιτηθεί αναθεώρηση και προσαρμογή για την προσθήκη των συνιστωσών της ΚΓΠ και των εσωτερικών υποθέσεων. Ενώ το Μαυροβούνιο θα συνεχίσει την εφαρμογή του υφιστάμενου σχεδίου μετά την προσχώρησή του, τα ποσά που είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο του σχεδίου θα κλιμακωθούν σύμφωνα με τον μαθηματικό τύπο κατανομής του σχεδίου ΕΠΕΣ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών ανώτατων ορίων, και όλη η χρηματοδότηση που καταβάλλεται με βάση τα ορόσημα και τους στόχους που επιτυγχάνονται θα καταβληθεί εξ ολοκλήρου με τη μορφή επιχορηγήσεων. Το κόστος που προκύπτει στο πλαίσιο του τομέα 1 θα αντισταθμιστεί εν μέρει με τη μεταφορά στον τομέα 1 των πόρων που προβλέπονται για το σχέδιο «Παγκόσμια Ευρώπη» του Μαυροβουνίου στο πλαίσιο του τομέα 3 του ΠΔΠ. Σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζονται στον κανονισμό για τα σχέδια ΕΠΕΣ, το Μαυροβούνιο θα υποβάλει νέο σχέδιο σε πλήρη συμμόρφωση με τους κανόνες για τα σχέδια ΕΠΕΣ, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμοστέων στόχων δαπανών, το οποίο θα καλύπτει το υπόλοιπο του ΠΔΠ, ώστε το Μαυροβούνιο να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες και ευκαιρίες που προκύπτουν από τα πρώτα έτη της προσχώρησης.

Μετά την προσχώρησή του στην Ένωση, το Μαυροβούνιο θα ενσωματωθεί πλήρως βάσει σχεδίου ΕΠΕΣ. Το χρηματοδοτικό κονδύλιό του για την περίοδο μετά το 2034 δεν προσδιορίζεται ποσοτικά στο πλαίσιο αυτής της χρηματοδοτικής δέσμης. Η χρηματοδοτική δέσμη που παρουσιάζεται εδώ δεν θίγει πιθανές χρηματοδοτικές δέσμες για άλλες υποψήφιες χώρες σε μεταγενέστερο χρόνο, οι οποίες θα λαμβάνουν υπόψη τα επίπεδα στήριξης για τις υποψήφιες χώρες στο πλαίσιο του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη», καθώς και, σύμφωνα με το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ, την ανάγκη μείωσης των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης που συνδέονται, μεταξύ άλλων, με το κατά κεφαλήν ΑΕΠ, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την οικεία ικανότητα απορρόφησης κονδυλίων, ώστε να διασφαλιστούν συνεπή επίπεδα στήριξης για όλα τα δυνητικά νέα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με την πρόταση κανονισμού για τα σχέδια ΕΠΕΣ, τα κράτη μέλη θα μπορούν να ζητούν δάνεια στο πλαίσιο των σχεδίων τους. Το Μαυροβούνιο μπορεί επίσης να ζητήσει δάνεια επιπρόσθετα στο οικείο προκατανεμημένο χρηματοδοτικό κονδύλιο, εντός των εναπομεινάντων διαθέσιμων πόρων τη δεδομένη στιγμή.

Σχέδιο ΕΠΕΣ: Οικονομική, εδαφική και κοινωνική συνοχή, συμπεριλαμβανομένων της αλιείας και των αγροτικών κοινοτήτων

Η μη κατανεμημένη συνιστώσα του σχεδίου του Μαυροβουνίου θα υπολογιστεί με βάση τα κριτήρια που περιγράφονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού για τα σχέδια ΕΠΕΣ, με παράλληλη εφαρμογή ανώτατου ορίου και διχτυού ασφαλείας της τάξης του + 5 % και – 20 %, αντίστοιχα, σε σύγκριση με το κονδύλιο της προενταξιακής βοήθειας της περιόδου 2021-2027 για τη χώρα. Με βάση τους υπολογισμούς αυτούς, αυτό θα συνεπάγεται 155 εκατ. EUR ετησίως, μέρος των οποίων θα χρηματοδοτηθεί από τους διαθέσιμους πόρους του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του τομέα 3. Το ακριβές ποσό θα εξαρτηθεί από την τελική συμφωνία για το επόμενο ΠΔΠ και τα σχετικά κονδύλια. Δεν θα υπάρξει αντίκτυπος στα προκατανεμημένα κονδύλια για τα υφιστάμενα κράτη μέλη.

**Χρηματοδοτική δέσμη για το
Μαυροβούνιο**
(εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)

2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	---------------

TOMEAS 1**Σχέδιο ΕΠΕΣ**

εκ των οποίων μη κατανεμημένα 155,0 155,0 155,0 155,0 155,0 155,0 155,0 1 085
κονδύλια

Σχέδιο ΕΠΕΣ: Κοινή γεωργική πολιτική

Η μελλοντική ΚΓΠ θα περιλαμβάνει παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης (άμεσες ενισχύσεις και άλλα είδη παρεμβάσεων εισοδηματικής στήριξης), καθώς και άλλες παρεμβάσεις.

Όπως και η προσέγγιση της Ένωσης σε προηγούμενους γύρους διεύρυνσης, το ετήσιο ελάχιστο επίπεδο για τις παρεμβάσεις εισοδηματικής στήριξης στο πλαίσιο της ΚΓΠ θα πρέπει να εισαχθεί σταδιακά εντός περιόδου δέκα ετών με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα αυξήσεων:

1ο έτος μετά την προσχώρηση: 40 %⁶

2ο έτος μετά την προσχώρηση: 44 %

3ο έτος μετά την προσχώρηση: 48 %

4ο έτος μετά την προσχώρηση: 52 %

Στη συνέχεια, με αυξήσεις της τάξης του 8 % για να επιτευχθεί το επίπεδο στήριξης που ισχύει στην ΕΕ-27.

Λαμβανομένης επίσης υπόψη της αναμενόμενης ικανότητας του Μαυροβουνίου να απορροφά πόρους, αυτό το ετήσιο κονδύλιο αντιστοιχεί στο ελάχιστο ποσό που πρέπει να προγραμματιστεί για παρεμβάσεις στο πλαίσιο της ΚΓΠ, συμπεριλαμβανομένης της εισοδηματικής στήριξης, ενώ το Μαυροβούνιο θα έχει τη δυνατότητα να χρηματοδοτήσει πρόσθετες παρεμβάσεις της ΚΓΠ από τους μη κατανεμημένους πόρους που ορίζονται ανωτέρω.

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 0
TOMEAS 1								
Σχέδιο ΕΠΕΣ								
εκ των οποίων ΚΓΠ	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277

Η παρούσα μεθοδολογία δεν θίγει τους όρους που έχουν τεθεί όσον αφορά την ΚΓΠ για πιθανές μελλοντικές χρηματοδοτικές δέσμες για άλλες υποψήφιες χώρες, ιδίως για την Ουκρανία.

⁶ Για το σχέδιο ΕΠΕΣ, το ελάχιστο δεσμευμένο ποσό για την κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) θα χρηματοδοτήσει παρεμβάσεις που αντιστοιχούν τόσο σε τρέχουσες άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς όσο και στη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης. Για την τρέχουσα ΚΓΠ, το 80 % των προβλεπόμενων συνολικών ποσών της ΚΓΠ αφορούν άμεσες ενισχύσεις και το 20 % παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης. Για τη σταδιακή εφαρμογή του 80 % θα εφαρμοστεί το ίδιο χρονοδιάγραμμα αυξήσεων με αυτό που έχει εφαρμοστεί για τις διευρύνσεις από το 2004 (25 %, 30 %, 35 %, 40 % και αυξήσεις κατά 10 % στη συνέχεια). Τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται εδώ αντιστοιχούν στο αποτέλεσμα αυτής της προσέγγισης, π.χ. 40 % για το πρώτο έτος που ισούται με 20 % + 25 % του 80 %.

Σχέδια ΕΠΕΣ: Εσωτερικές υποθέσεις

Η προσχώρηση του Μαυροβουνίου θα δημιουργήσει νέα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, δημιουργώντας σημαντικές χρηματοδοτικές ανάγκες στους τομείς της διαχείρισης των συνόρων, της μετανάστευσης και της εσωτερικής ασφάλειας.

Τα ποσά αναφοράς για τους πόρους του τομέα των εσωτερικών υποθέσεων θα υπολογιστούν με βάση τη μεθοδολογία που ορίζεται στο παράρτημα του κανονισμού για τα σχέδια ΕΠΕΣ. Δεδομένου ότι οι πιο επιτακτικές επενδυτικές ανάγκες —ιδίως όσον αφορά τις συνοριακές υποδομές και την εσωτερική ασφάλεια— θα προκύψουν κατά την περίοδο πριν από την προσχώρηση και κατά την περίοδο αμέσως μετά την προσχώρηση, η πρόταση δεν περιλαμβάνει σταδιακή εισαγωγή κονδυλίων για τον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων. Ωστόσο, δεδομένου ότι η ικανότητα του Μαυροβουνίου να εκτελεί και να απορροφά πόρους στον τομέα αυτό παραμένει περιορισμένη, τα κονδύλια θα διατεθούν με σταθερό καταμερισμό της τάξης του 70 % των συνολικών κονδυλίων κατά τη διάρκεια του ΠΔΠ 2028-2034. Η προσέγγιση αυτή επιτυγχάνει την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των πρακτικών περιορισμών της εφαρμογής, αφενός, και της ανάγκης προστασίας των εξωτερικών συνόρων και ενίσχυσης της εσωτερικής ασφάλειας της ΕΕ από την πρώτη ημέρα της προσχώρησης, αφετέρου. Σ' αυτή τη βάση, θα απαιτηθεί πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση ύψους 84,5 εκατ. EUR.

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο
TOMEAS 1								0
Σχέδιο ΕΠΕΣ								
<i>εκ των οποίων εσωτερικές υποθέσεις</i>	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592

Άλλες θέσεις του τομέα 1

Ο τομέας 1 περιλαμβάνει άλλες θέσεις χωρίς προκαταναμεμημένα κονδύλια για κάθε κράτος μέλος. Σ' αυτές περιλαμβάνονται ο μηχανισμός της ΕΕ, το Interreg, οι αποκεντρωμένοι οργανισμοί και άλλες.

Κατά την περίοδο 2028-2034 θα καταρτιστεί σχέδιο Interreg, το οποίο θα καλύπτει τη διασυνοριακή, διακρατική, διαπεριφερειακή συνεργασία και τη συνεργασία των εξόχως απόκεντρων περιοχών. Οι υποψήφιες χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη θα επωφεληθούν από πόρους διασυνοριακής συνεργασίας στο πλαίσιο του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη», οι οποίοι ισοδυναμούν με τη στήριξη που παρέχεται από πόρους του Interreg στα κράτη μέλη στην άλλη πλευρά των σχετικών συνόρων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέχιση των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας και ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση που προβλέπεται για την ΕΕ-27, θα απαιτηθεί συνολική αύξηση των πιστώσεων για το Interreg.

Με την πρόταση για το επόμενο ΠΔΠ 2028-2034 θεσπίζεται μηχανισμός της ΕΕ, ο οποίος αποτελείται από διάφορα σκέλη, στα οποία περιλαμβάνονται οι δράσεις αλληλεγγύης, το ενιαίο δίκτυο ασφαλείας και οι δράσεις στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων, καθώς και αποθεματικό. Το Μαυροβούνιο θα έχει πρόσβαση στον μηχανισμό της ΕΕ. Μολονότι δεν υπάρχουν ειδικά χρηματοδοτικά κονδύλια χώρας στο πλαίσιο του μηχανισμού της ΕΕ, θα

απαιτηθεί συνολική αύξηση των πιστώσεων προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση που προβλέπεται για την ΕΕ των 27.

Θα απαιτηθεί πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση για την αύξηση των σχετικών συνιστωσών εκτός του σχεδίου ΕΠΕΣ στο πλαίσιο του τομέα 1, σύμφωνα με τις τιμές που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 0
TOMEAS 1								
Σχέδιο ΕΠΕΣ								
εκ των οποίων Interreg	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Άλλο	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86

2.2 ΤΟΜΕΑΣ 2: ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Προβλέπεται ότι το Μαυροβούνιο θα συμμετέχει πλήρως στις δράσεις και τα προγράμματα της Ένωσης από την προσχώρησή του. Μολονότι δεν υπάρχουν ειδικά εθνικά χρηματοδοτικά κονδύλια στο πλαίσιο των υφιστάμενων δράσεων και προγραμμάτων που καλύπτονται από τον τομέα 2, θα απαιτηθεί συνολική αύξηση των πιστώσεων για τα προγράμματα της ΕΕ προκειμένου να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοδότηση που προβλέπεται για την ΕΕ των 27. Με βάση την ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό του επιπέδου αύξησης των διαθέσιμων κονδυλίων για τις εσωτερικές πολιτικές κατά τις προηγούμενες διευρύνσεις, θα απαιτηθεί πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση για την προσχώρηση του Μαυροβουνίου σύμφωνα με τις τιμές που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 0
TOMEAS 2	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523

2.3 ΤΟΜΕΑΣ 3: ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΥΡΩΠΗ

Μετά την αναθεώρηση του ΠΔΠ και τη μεταφορά των διαθέσιμων πόρων για το Μαυροβούνιο στον τομέα 1, το Μαυροβούνιο δεν θα είναι πλέον επιλέξιμο για χρηματοδότηση από τον τομέα 3 στο πλαίσιο του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» Ταυτόχρονα, θα πρέπει να ενισχυθούν αναλογικά άλλοι πυλώνες του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» εκτός από τον πυλώνα «Ευρώπη». Με βάση την ίδια μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό του επιπέδου αύξησης των διαθέσιμων κονδυλίων για τις εσωτερικές πολιτικές, θα απαιτηθεί πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση σύμφωνα με τις τιμές που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 0
TOMEAS 3	16,8	17,2	17,5	21	24,5	24,9	25,4	147

2.4 TOMEAS 4: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Όπως και κατά τις προηγούμενες διευρύνσεις, δεν θα υπάρξουν διοικητικές δαπάνες ειδικά για το Μαυροβούνιο. Ωστόσο, θα χρειαστούν πρόσθετες διοικητικές δαπάνες λόγω της προσχώρησης του Μαυροβουνίου, για παράδειγμα τόσο για την εφαρμογή των πολιτικών όσο και για την κάλυψη γλωσσικών αναγκών. Με βάση την πείρα από την πιο πρόσφατη διεύρυνση, δηλαδή την προσχώρηση της Κροατίας το 2013, εκτιμάται ότι για την προσχώρηση του Μαυροβουνίου θα απαιτηθεί πρόσθετη ετήσια χρηματοδότηση για την κάλυψη της αντίστοιχης αύξησης των αναγκών της Επιτροπής σε προσωπικό σύμφωνα με τις τιμές που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα.

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο 0
TOMEAS 4	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442

3 ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΕΙΣ

Η αρχή που συμφωνήθηκε κατά τις προηγούμενες διευρύνσεις, σύμφωνα με την οποία κανένα νέο κράτος μέλος δεν θα πρέπει να βρεθεί σε χειρότερη καθαρή δημοσιονομική θέση κατά τα πρώτα έτη της προσχώρησης σε σύγκριση με την κατάστασή του κατά το έτος πριν από την προσχώρηση ως δικαιούχου προενταξιακών κονδυλίων, θα διατηρηθεί.

Η ανάγκη για προσωρινή δημοσιονομική αντιστάθμιση ή ταμειακή διευκόλυνση θα αξιολογηθεί υπό το πρίσμα της τελικής έκβασης των διαπραγματεύσεων προσχώρησης κατά το τελικό τους στάδιο.

Σύμφωνα με όσα συμφωνήθηκαν για τις χώρες των προηγούμενων διευρύνσεων, προβλέπεται ότι η απόφαση για τους ιδίους πόρους θα πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως στο Μαυροβούνιο από το πρώτο έτος της προσχώρησης.

4 ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ 2028-2034 ΩΣΤΕ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΥΠΟΨΗ Η ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ

Θα απαιτηθεί προσαρμογή του ΠΔΠ 2028-2034 για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα των διαπραγματεύσεων προσχώρησης. Το άρθρο 11 του προτεινόμενου κανονισμού για το ΠΔΠ προβλέπει ότι, σε περίπτωση προσχώρησης νέων κρατών μελών στην Ένωση, το ΠΔΠ θα αναθεωρηθεί αναλόγως σύμφωνα με τις συνθήκες προσχώρησης, ώστε να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες δαπανών που θα προκύψουν από την εν λόγω προσχώρηση στην Ένωση.

Για όλες τις αλλαγές στα ανώτατα όρια των τομέων καθώς και τις πιθανές μεταφορές πόρων μεταξύ τομέων θα απαιτηθεί αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Στο παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης παρουσιάζεται ο πίνακας με την εκτιμώμενη αύξηση των δαπανών του ΠΔΠ που απαιτείται για να καλυφθούν οι ανάγκες που προκύπτουν από την προσχώρηση του Μαυροβουνίου. Τα ποσά που υπολογίστηκαν βασίζονται στην

πρόταση της Επιτροπής για το ΠΔΠ 2028-2034. Όπου απαιτείται, θα πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να αντικατοπτρίζουν τις σχετικές αλλαγές που προκύπτουν από την έκβαση των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Χρηματοδοτική δέσμη για το Μαυροβούνιο ⁷ (εκατ. EUR, τρέχουσες τιμές)	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Σύνολο
TOMEAS 1: Οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, γεωργία, ύπαιθρος και θάλασσα, ευημερία και ασφάλεια	281,1	289,0	291,9	295,3	300,8	306,1	312,2	2 076
Σχέδιο ΕΠΕΣ	268,1	277,2	280,2	283,2	289,0	293,6	299,4	1 991
<i>εκ των οποίων ΚΓΠ</i>	28,6	31,4	34,3	37,1	42,9	48,6	54,3	277
<i>εκ των οποίων μη κατανεμημένα κονδύλια</i>	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	155,0	1 085
<i>εκ των οποίων εσωτερικές υποθέσεις</i>	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	84,5	592
<i>εκ των οποίων Interreg</i>	0,0	6,3	6,4	6,5	6,6	5,5	5,6	37
Άλλο	13,0	11,8	11,7	12,1	11,8	12,5	12,8	86
TOMEAS 2: Ανταγωνιστικότητα, ευημερία και ασφάλεια	59,3	72,1	73,8	77,5	78,6	80,5	81,3	523
TOMEAS 3: Παγκόσμια Ευρώπη⁸	16,8	17,2	17,5	21,0	24,5	24,9	25,4	147
TOMEAS 4: Διοικητικές δαπάνες	27,1	48,4	70,5	71,9	73,3	74,8	76,3	442
ΣΥΝΟΛΟ TOMEΩΝ 1 έως 4	384,3	426,8	453,7	465,6	477,2	486,2	495,2	3 189
<i>εκ των οποίων μεταφέρθηκαν από τον τομέα 3⁹</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>	<i>p.m.</i>

⁷ Ο πίνακας αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα με βάση προσχώρηση του Μαυροβουνίου το 2028. Σε περίπτωση που η προσχώρηση πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο κατά τη διάρκεια του ΠΔΠ, τα αριθμητικά στοιχεία για τους τομείς θα προσαρμοστούν. Όσον αφορά τα προκατανεμημένα κονδύλια στο πλαίσιο του τομέα 1, η έναρξη της εφαρμογής θα καθυστερούσε, καθώς το πρώτο έτος μετά την προσχώρηση αντιστοιχεί στα κονδύλια που προβλέπονται για το 2028. Έτσι θα αφαιρούνταν ουσιαστικά το τελευταίο έτος από τον πίνακα. Για άλλες θέσεις χωρίς προκατανεμημένα κονδύλια, τα αναφερόμενα έτη αντιστοιχούν στις πραγματικές ανάγκες προσαρμογής. Εάν η προσχώρηση πραγματοποιηθεί το 2029, δεν θα γίνει καμία προσαρμογή για το 2028, με αποτέλεσμα να αφαιρεθούν από τον πίνακα τα έτη πριν από την προσχώρηση.

⁸ Αντικατοπτρίζονται μόνο οι άλλοι πυλώνες που ενισχύονται, εκτός του πυλώνα «Ευρώπη» του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη».

⁹ Ενδεικτικά, η τρέχουσα στήριξη που παρέχεται στο Μαυροβούνιο στο πλαίσιο του παρόντος ΠΔΠ υπερβαίνει το 1 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης που παρέχεται με τη μορφή δανείων. Το πραγματικό μεταφερόμενο ποσό θα εξαρτηθεί από την τελική συμφωνία για τον μηχανισμό «Παγκόσμια Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένων του χρηματοδοτικού κονδυλίου και του τρόπου με τον οποίο θα παρασχεθεί η μελλοντική στήριξη, τον προϋπολογισμό και τον δημοσιονομικό προγραμματισμό που θα συμφωνηθούν από τις αρμόδιες για τον προϋπολογισμό αρχές κατά την πρώτη ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού και την πραγματική ημερομηνία προσχώρησης.